

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za **avstro-ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtno . . . K 6.80
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge** dežele i. **Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (inzerate) se plačuje od četrstopne pete vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Št. 255.

Telefonska številka 65.

Celje, v sredo, 9. novembra 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

„Vrhunec političnega cinizma in lakajstva.“

(Besedilo po »Slovincu« k včerajšnjemu govoru dr. Johanna Schusterschitzja v delegacijah.)

»V torek je ožlindrani dr. Schusterschitz v plenarni seji avstrijske delegacije tudi poprijel besedo. Ne izplača se dobesedno objavljati njegovih klobasarij, ki niso imele nobenega drugega namena kakor lepega se delati na zgoraj, kamor se avtomatično obračajo vedno oči ribniškega preroka dr. Schusterschitzja. Ožlindrani gospod ekscelencja na upanje je seve izvedel še prej ko slovenski naprednjaki, da se ni zdravo protiviti Aehrenthalu, zato je daleč od sebe otrešel ves trijalizem, kateremu je bil poprej tako vražje blizu in zavijal oči na zgoraj kakor bi bil najnedolžnejše jagnje pod solncem in v žlindri. Moštvo in značajnost te licitirajoče ribniške ekscelence v resnici presega vse meje.« (Dobesedno po »Slovincu« št. 236.)

»Čudno je bilo, zelo čudno, da ekscelencja na upanje dr. Schusterschitz ni našel v svojem govoru dne 8. nov. besedice graje zoper aneksijskega grofa Aehrenthala, ki je z aneksijo naložil avstrijskim davkoplačevalcem za prilično pol milijarde davčnih bremen in nas popolnoma izročil nemškemu vplivu v državi. A prišlo je še veliko, veliko lepše: ožlindrana ekscelencja in spe je prekosila samo sebe. V seji delegacije dne 8. novembra je prosluli slovenski delegat in ribniški prerok popolnoma odobril Aehrenthalovo politiko! Ne vemo, kakšen občutek je ob takšnem ravnanju nevaževane ribniške ekscelence močnejši: ali skrajno ogorčenje, gnjus in gnjev nad cinično izdajalskim činom lakajске duše ali iskrena žalost, združena s sramoto, da se je našel slovenski poslanec za to, da opravlja najnižje in najbolj umazane posle umazanega najponižnejšega hlapca in klečplazca dvorne klike, klike, ki preži in dosledno dela za svojo veliko, nikdar sito bisago in za žrelo klerikalno-germanskega šovinizma. Čin z žlindro pomazanega ribniškega preroka je tak, da je vsakdo opravičen, vprašati ga s povzdignjenim glasom: Kaj si za to dobil? Za katero ceno prodal si ti ne le življenjske interese temveč po vrhu še čast slovenskega in hrvaškega naroda?! Zares, odkar ima slovensko ljudstvo pravico voliti poslance, se še ni zgodilo, da bi bil sloven. poslanec, in naj je bil še tako slab, tako cinično ponižal in osramotil svoj narod, tako cinično in brezsravno zaničeval svoje volilce, čast, poštenje in blagor ljudstva, kakor je storil to 8. novembra l. 1910 v plenarni seji avstrijske delegacije poslanec kmetov iz ljubljanske okolice, Excelenz in spe Johann Schusterschitz! Nam se gre edino za čast, ugled in blagor hrvaško-slovenskega naroda. In s povzdignjenim glasom vprašamo vesoljni slovenski in hrvaški narod: Ali bomo kaj takega trpeli? Povdariti moramo že danes eno dejstvo: da ožlindrani dr. Johann Schusterschitz ni samo navaden poslanec, temveč da je tudi danes še načelnik »Slovenskega kluba« in da je isti odgovoren za politična dejanja svojega načelnika, če jih tudi močje prenese. In s konstatiranjem tega dejstva sklepamo za danes.« (Dobesedno po »Slovincu« št. 243.)

Sodbo o okusnem »Slovenčevem« stilu in klerikalni politični previdnosti ter poštenosti pa prepuščamo slovenski javnosti.

Stanje ogrskih Rusinov.

Budimpešta, 1. novembra.

Slovaški dnevnik »Slovensky Dennik« se je bavil v eni zadnjih števk z razmerami ogrskih Rusinov. Hočemo prevesti njegova izvajanja, da naši čitatelji razberejo, v kako žalostnih političnih in gospodarskih razmerah žive ogrski Rusini.

Pišoč o njih konstatira slovaški list žalostno dejstvo in tolažbo za Slovake, namreč to, da biva na Ogrskem narod, ki živi v še slabšem gospodarskem in političnem položaju od slovaškega. — Ogrski Rusini štejejo 500.000 duš in bivajo v severno-vzhodnem delu Ogrskega, od Karpatov do južnega Marmaroša. Dandanes ne živijo več svoje-ga narodnega življenja. Oni nimajo več svojih rusinskih šol, nimajo svojih gospodarskih društev, zadrug, denarnih zavodov, svojih obrtnikov in trgovcev, niti svoje inteligence. Duhovništvo pod

vodstvom odtujenega škofa Firczaka je opustilo svoje rusinsko narodno ime in izvaja na lastnem narodu najsurovejšo madžarizacijo. Razven 5—6 duhovnikov, kateri imajo v duši ljubezen do svojega naroda, so vsi drugi v službi madžarizacije, katero združujejo z izsesavanjem siromašnega naroda.

Organ madžarske ljudske stranke, katera je, kakor znano, klerikalna, »Alkotmany«, prinaša večkrat dopise iz rusinskih mest. Ko so namreč madžarski klerikalci spoznali, da jim med Slovaki ne cvetejo več rožice, ker so ti pregledali njih neiskrenost in breznačajnost, so se vrgli z vso silo na lov za ogrskimi Hrvati in Rusini. Plakajoči v dopisih krokodilove solze, se trudijo, da pridobijo pomadžarščeno rusinsko duhovščino za svojo stranko in da pod krinko verske obrambe in njenih interesov izvedejo madžarizacijo. Da odvrnejo pozornost od svojih zločinskih namenov, zvrčajo vso krivdo zaostajanja rusinskega naroda na žide. Faktum je, da so enako krive židovske in duhovniške pijavice.

Da je temu res tako, dokazuje nam pisava gališkega rusinskega časopisa »Hromadski Golos«, ki se mora smatrati kompetentnim za presojevanje ogrsko-rusinskih razmer.

»Hromadski Golos« piše: Največji greh naše bogate inteligence je zanemarjanje ogrskih Rusinov. Črez letne počitnice se poda mnogo galiških Rusinov na letovišča in zdravilišča na severno Ogrsko, kjer se pa slabo ozirajo na svoje rojake.

Razmere, katere vladajo tam, so podobne našim pred 50 leti. Tudi pri nas ni bilo čitateljev, dobrih časnikov, inteligence — bil je mučni mrak. Tako je danes tam. Narod živi do skrajnosti siromašen v duhovniško-židovskem ropanju. Duhovništvo je v svojih zahtevah proti narodu skrajno brezobzirno, tako n. pr. niti največjega siromaka noče pokopati brezplačno. Judje so pokupili mnogo rusinskih posestev, koja od leta do leta padajo, a narod brede v dolgove pri judovskih kapitalistih. Vsi starejši ljudje ne znajo niti pisati. Mladina obiskuje dvojne šole, občinske rusinske, kjer so učitelji mežnarji ali kaj sličnega, in državne, ki pa so madžarske. V državnih šolah dobivajo deca vse zastoj, ali zato se pomadžarijo. Razven tega še energičneje proizvajajo madžarizacijo madžarski uradniki. Rusinska inteligenca, ki se stoji večinoma iz rusinskega duhovništva, nima v sebi niti iskre ljubezni do svojega naroda. Ne briga se za narod popolnoma nič. Obstojita sicer tudi dva rusinska lista, ali oba slabo uspevata. Knjig ni in se tudi slabo čitajo.

List končuje s tem, da je dolžnost galiških Rusinov, da se zavzemajo za narodni preporod ogrskih Rusinov. Radi tega priporoča, da se začne s šolanjem nadarjenih mladeničev na lvovskem vseučilišču, na tehniko v Krakovu, na rusinskih gimnazijah in strokovnih srednjih šolah v Galiciji itd. Radi tega je treba, da gališki Rusini, ki stanujejo ob meji, stopijo v kolikor mogoče tesno občevanje z brati na Ogrskem.

»Slovensky Dennik« pravi na to, da pozdravlja zanimanje galiških Rusinov, ali smatra, da se gospodarska povzdiga galiških Rusinov da izvesti le edino iz Ogrskega.

Poljsko vprašanje v Avstriji

V pondeljek večer je imel dunajski nemški klub svoje zborovanje, kateremu sta prisostvovala razven drugih tudi poslanca Pacher in Weidenhoffer. Na skupščini je predaval profesor akademije dr. Hoetsch o položaju Poljakov in Rusinov v Avstriji, pri čemur se je dotaknil tudi historičnega razvika poljskega vprašanja v Prusiji. Prof. Hoetsch je opozoril na razvoj poljske misli od delitve poljske misli od delitve Poljske, zagovarjajoč v svojem govoru posebno Bismarkovo poljsko politiko, ki je dovedla do nasilne germanizacije Poljakov. Prof. Hoetsch, ki je bil od dunajskega nemškega kluba izrecno pozvan celo iz Poznanja, da avstrijskim Nemcem predoči podrobnosti in uspehe germanizatorske politike v Poznanju, je trdil nadalje, da pruska poljska politika ne znači vobče nikake germanizacije, ampak da pruski državi leži na srcu samo to, da — po besedah Bismarkovih — pridobi na vzhodni meji države udane ljudi. A ker bodoči Poljaki niso taki udani ljudje, mora se Prusija pobri-gati za drugačno prebivalstvo. Dokler bodo torej

taki ljudje na pruskem vzhodu, ne bo pruska vlada odnehala proizvajati svojo poljsko politiko.

Izvajanja prof. Hoetscha našla so v slušateljstvu burno odobravanje. Po predavanju se je razvila debata, v kateri bi se imelo precizirati politično stališče Poljakov v Avstriji.

Prof. Ubersberger, ki je na Hrvatskem znan izza Friedjungovega procesa, stavlja je Nemcem osobito na srce, da več pozornosti posvetijo Rusinom, v katerih bi mogli imeti dobre zaveznike proti monarhiškemu Poljakom. Poslanec Pacher je slikal današnji parlamentarni položaj in politične težnje Poljakov in Rusinov. Trdil je, da Poljaki ravno tako kakor tudi drugi Slovani težijo centrifugalno ter da Nemcem ne preostaja drugaga, kakor izpodbijati take težnje. Spregovoril je tudi o težavni situaciji v Pragi, koja so povzročili Čehi. Kar se tiče te prške akcije, še ni sledila zadnja beseda.

Potem je povzel besedo poslanec dr. Weidenhoffer, ki je takisto napadel Poljake, ostro kažoč na njihove centrifugalne težnje in poleg tega isto pred-bacival Slovanom monarhije vobče. Nemci morajo proizvajati pozitivno politiko; ta politika se ne sme omejiti na zgolj obrano in odpor. Avstrijska držav-na misel je misel nemška, in taka mora tudi ostati.

Ne vemo, kako se naj to predavanje in te izjave nemških zastopnikov dotikajo avstrijskih Poljakov. Take misli in taka priporočila so izšla ravno iz sredine nemškega političnega kluba; člani tega kluba ali vsaj nekaj članov istega so korifeje nemških strank, s katerimi Poljaki tako radi paktirajo.

Politična kronika.

K ŠUSTERŠIČEVEMU GOVORU V DELEGACIJAH.

Že včeraj smo med brzojavkami v glavnem podali vsebino Šusteršičevega govora; danes nam je dostaviti le še konec. H koncu je namreč Šusteršič izrecno povdaril, da odobrava Aehrenthalovo trozvezno politiko, torej tudi zvezo z Nemčijo, da pa ne more glasovati za Aehrenthalov proračun ministerstva za zunanje zadeve, češ da ima Aehr. politika slabe posledice za naše notranje razmere. Logičen nesmisel tega postopanja je jasen. »Slov. Nar.« poroča v tem oziru njegov dunajski urednik: »Tako kakor dr. Šusteršič, govori človek, ki mora izpolniti dano obljubo za izkazane koncesije. Tako kakor on, postopa človek, ki ve, da izda beseda mnogo več ko brezpomemben jeden glas napram veliki večini. Moramo pa takoj danes pribiti še več zanimivosti: dr. Šusteršič ni niti z jedno besedo omenil trijalizma, ker ve, da bi to ne napravilo na visokih mestih ugodnega utisa; kako je v tem oziru drugače in odločno govoril delegat dr. Ploj! Dr. Šusteršič se je nadalje zavzemal za nadaljnje obo-roževanje, gradnjo dreadnoughtov in izdajanje milijonov ljudskega denarja, samo zato, da bi ga smatrali dvorni krogi za patrijota! Tu se vidi, da je klerikalno zagovarjanje davkoplačevalcev le pusta fraza, golo hinavstvo. . . Drugače je bil Šusteršičev govor suh in prazen; njegovo klečplazenje jutranji nemški listi komaj registrirajo. Kako se je sodilo njegov govor v delegacijskih krogih, zlasti slovanskih, poroča zopet dunajski urednik »Slov. Naroda« sledeče: »V kuluarih se ni govorilo ničesar drugega, kakor »von dem Umfallen« delegata dr. Šusteršiča, iskali in ugibali so se vzroki tega nenavadnega, popolnoma novega prevrata, in izreklo se je, da je hvaležnost vendar še na svetu doma in da župan Hribar, mesto Ljubljana in kranjski zakoni niso predrago plačilo. Registriramo. Beležimo za danes, da so se radi tega dr. Šusteršičevega nastopa odprle oči češkim politikom, v katerih ima še sedaj »Slovanska Enota« glavno zaslonbo.«

VČERAJSNJA PLENARNA SEJA AVSTRIJSKE DELEGACIJE.

Razun dr. Šusteršiča so govorili v včerajšnji prvi plenarni seji k proračunu zunanjega ministerstva še delegat Gautsch, Srb Baljak, ki je osobito bičal Friedjungov in pa zagrebški veleizdajski proces kot delo zavožene avstrijske politike proti Jugoslovanom, dalje Grabmayr, ki je smešil Šusteršiča kot vladnega obstrukcionista, Masaryk, Simionovici in Herzmansky.

DROBNE POLITIČNE NOVICE.

Iz deželnih zborov. Ker Nemci obstruirajo v moravskem deželnem zboru še vedno proti davčnim predlogom češke večine, bo deželni zbor še ta teden odgoden ali razpuščen. — V gališkem deželnem zboru so začeli Rusini obstrukcijo proti proračunski razpravi, ker poljska večina noče obravnavati volilne reforme za gališki deželni zbor, ki bi dala Rusinom nekoliko več mandatov. — V nižjeavstrijskem deželnem zboru so stavili klerikalci predlog, naj bi se znižala šletna šolska doba na ljudskih šolah na 7letno in bi se naj na kmetih upeljal za to 1letni kmetijski tečaj. O-benem je nižjeavstr. dež. zbor sklenil povišanje dež. doklade na pivo.

Iz Hrvaškega. Ban dr. Tomašič je povabil večeraj predsednike vseh saborskih strank k sebi na posvetovanje. Ker se še ni dosegel sporazum med banom in koalicijo, se konference nadaljujejo.

Štajerske novice.

Ptujski in laški okrajni zastop razpuščena. Sinoči smo prejeli iz Dunaja sledeče važno obvestilo: **Upravno sodišče je vled pritožbe Slovencev razveljavilo volitve v ptujski in laški okrajni zastop.** Glede volitev v laški okrajni zastop se je postavilo upravno sodišče na stališče, da se ne morejo volitve izvršiti brez v redu konstituirane volilne komisije; pri volitvah zastopnikov iz kmečkih občin sta došla namreč samo dva volilca, ki sta pa brez redne komisije volila 8 članov iz te kurije. Že zadnjič so bili nemškutarji glede tega okr. zastopa v hudi nevarnosti; čas je, da se jih bo vendar enkrat spravilo s sedla. Za volitve v ptujski okrajni zastop pa bode treba ponovnega dela glede veleposestva. Upamo, da se ga lotijo energično vsi vodilni slov. možje v okraju brez razlike strank! Razveljavljenje obojih volitev je pokazalo, da naši renegatje vendar ne smejo in ne morejo tirati v svojem sramotnem boju za nemštvo krivice do skrajnosti; možem, ki so dosegli ta uspeh, gre najpristrčnejša zahvala!

† **Jakob Zdolšek-Šuc.** V Okrogu pri Ponikvi ob j. ž. je sinoči ob 8. uri zvečer nanaglooma umrl vsled nesrečnega padca tamošnji ugledni veleposestnik g. Jakob Zdolšek v 61. letu starosti. Mož, vedno zaveden narodnjak, oče tukajšnjega odvetniškega kandidata g. dr. Jožefa Zdolška, je bil dolgo vrsto let občinski odbornik na Ponikvi, član okrajnega odbora in okrajnega šolskega sveta šmarskega itd., splošno spoštovan in priljubljen. Pogreb bo v petek ob 1/2 9. uri dopoldne. Njegovi rodbini naše najgloblje sožalje!

v Odhodnico g. Al. Terčeka priredijo Zvezna podjetja v soboto 12. t. m. ob 8. uri zvečer v Skalni kleti.

Odhodnica g. Al. Terčeka Jutri v četrtek 10. nov. ob 8. uri zvečer priredita v gostilniških prostorih Narodnega doma »Slov. obrtno društvo v Celju« in »Slov. del. podp. društvo v Celju« svojemu mnogoletnemu članu in odborniku g. Al. Terčeku, dozdej knjigoveškemu mojstru v Zvezni knjigovelnici v Celju, povodom odhoda v Celovec odhodnico. Obe društvi vabita vse svoje člane in tudi druga društva, pri katerih je odhajajoči vedno rad sodeloval, k sodelovanju in k obilni udeležbi.

v Dijaški kuhinji v Celju je daroval g. dr. Jos. Karlovšek, 10 K mesto venca na grob gop. prof. J. Krušiču.

v Odbor „Dijaške kuhinje v Celju“ se je konstituiral sledeče: predsednik: prof. J. Kožuh, podpredsednik: dr. J. Serbec, blagajnik: prof. Fr. Mravljak, tajnik: pot. učit. I. Prekoršek, odbornika: prof. J. Kardinar in dr. E. Kalan.

v Imenovanje. G. Jožef Videmšek, oficijal pri okrajni sodniji v Celju, je imenovan na oficijalom.

Učiteljsko društvo za celjski okraj je po večmesečnem odmoru zopet zborovalo dne 6. t. m. Vdeležba je bila z ozirom na slabo vreme precej povoljna. Da vreme ne bi smelo ovirati društvenih sestankov, sta dokazala s svojo prisotnostjo tovariša z Zg. Ponikve in Svätine ter tov. Jurko z Razborja, ki se je vdeležil zborovanja kot gost. Društvu so na novo pristopili: tov. Iv. Kramar (Celje) ter tovarišici gđc. E. Lilek (Griže) in R. Vidali (Liboje). V skoraj dveurnem zborovanju se je rešilo mnogo važnih zadev. Z velikim zanimanjem se je poslušalo tov. Černeja, ki je kot načelnik snujoče se Učiteljske gospodarske in kreditne zadrage prepričevalno obrazložil nje pomen in namen. Trdno se zanašamo, da bo učiteljsko deljansko pokazalo, da ima dovolj smisla za zadržno delovanje. Tov. Slanc je poročal o zadnji seji štaj. »Lehrerbunda«, tov. Brinar pa o zadnji glavni skupščini »Zaveze«. Sprejel se je predlog, da naj v zadevi skupnih interesov štajerskega oziroma spodnještajerskega učiteljskega posameznega učiteljskega društva postopajo enotno na ta način, da se mnenja posameznih društev prijavljajo učiteljski »Zvezi«, ki potem potrebnou ukrepa. Tozadevno se je sklenilo poslati »Zvezi«

več konkretnih predlogov: Društvo bo imelo 6. januarja prih. leto svoj letni občni zbor. Želje in navseti glede dnevnega reda naj se blagovolijo prijaviti društvenemu predsedniku. Cenjeni društveniki in društvenice se tudi prosijo, da do konca leta zamisljivo storijo svojo dolžnost napram blagajničarki.

Maščevanje. Neki celjski krčmar je nedavno v neki pravdi proti celjskemu krojaču Motochu bil pozvan kot priča in je moral izpovedati zanj neugodno. To je Motocha tako jezilo, da je prišel sinoči v gostilno dotičnega krčmarja in ga hotel udariti s steklenico po glavi.

Neprijetno družbo je imel Peter Turnšek, ki je prišel semkaj iz Nemčije, da bi nastopil vojaško službo. Prinesel je s seboj prisluženih 400 K. Šel je v Gaberje v neko gostilno pit; tam je našel »dekleti« Kroc in Prah in pozneje se jim je pridružil še neki Goršek. Turnšek je za vse plačal »ceho«, nato so se pa napotili v gostilno pri »Črnem orlu« v Celju (vis a vis vojašnici 87. pešpolka.) in si najeli tam skupno eno sobo. Nakrat je ena izmed ljubznivih tovarišic, Kroc, zginila, in Turnšek je takoj opazil, da je ž njo zginil tudi njegov denar. V tem pa sta zginila še oba druga, in Turnšek ni ostalo drugega ko stvar naznaniti orožništvu. To je vse tri tudi izsledilo in jih izročilo pravici. A denarja niso pri njih več našli.

Ruske razmere v Westenovi tovarni. Iz Gaberja se nam poroča: V Westenovi tovarni je sin Adolf Westen poslovodja. V soboto je delavca Franca Kavca brez pravega vzroka klofotal. Sploh je v tej tovarni lepa navada, da se mladostne delavce klofuta in se jim daje priimke »Saukerl, faules Luder« itd. Če se ne bodo v tem oziru razmere spremenile, bomo začeli z Westeni malo drugačno govorico. Gospodje, saj niste brez greha!

v Delavce premislil. Pred več dnevi je preminil delavec v Majdičevem mlinu, Maks Veber, rojen l. 1877 v Gorici-Pirešici. Stanoval je pri svoji materi v Babnem. Pred dnevi so ga videli delavci stati pri nekem grmovju blizu Voglajne, ki je močno narasla. Od tistega časa se ga pogreša. Vse iskanje je bilo dozdaj brez uspeha.

v Kratko veselje. Včeraj popoldne se je mudil tukajšnji sodarski mojster Vaca v Laškem trgu in je pri neki gostilni postavil svoje kolo. Ko se je hotel odpeljati, pa je opazil, da mu je kolesa zmanjkalo. Brzjaval je na orožništvo v Celje, in baš v trenutku, ko je pismonoša izročal v Celju brzjavo na orožništvo, se je novi »lastnik« kolesa pripeljal. Seveda so ga takoj prijeli in izročili sodniji. Baje je neki 18-letni Tertsch iz rajha.

Samomor. V nedeljo zjutraj se je v bližini Št. Jurja ob J. ž. ustrelil 28letni zasebnik Karl Teich iz Dunaja vsled nevrastenije. Truplo so prepeljali v tamošnjo mrtvašnico.

Občinske volitve v Slov. Bistrici. Za občinske dopolnilne volitve v 3. razredu, ki se vrše 17. t. m., so se v seji zaupnih mož dne 5. t. m. postavili sami »nemški« kandidati. Njih imena so: Anton Orač, Anton Arzenšek, Franc Zupančič, Ivan Kac, Karl Wutt. Heil!

v Kmetijska podružnica v Žaleu vabi svoje ude in druge kmetovalce k pončnemu shodu, ki se vrši v nedeljo dne 13. tm. ob 9. uri predpoldan v šolskem poslopju v Gotovljah. Predaval bo pot. učitelj g. Goričan med drugim tudi o pridelovanju sladkorne repe (pese). K obilni udeležbi vabi odbor.

v II. Izkaz darov in podpornikov Sokolav Št. Pavlu pri Preboldu. G. Franc Skok, prof. na državni gimnaziji v 17. okraju na Dunaju K 10; g. dr. Franc Vidic, ckr. urednik drž. zak. na Dunaju K 10; g. Anton Potočnik, učitelj v Podsredi, K 8; g. Vidic, trgovski potnik v Ljubljani, K 5; skupaj K 33. Vsem blagim darovalcem se izreka lepa zahvala in kliče sokolski »Na zdar«!

v Iz Šmartnega ob Paki. V gostilni g. I. Goričnika v Rečici ob Paki se je nabralo v mali družbi zavednih rodoljubov v prid C. M. družbi K 6'60. Iskrena hvala!

v Grof Bellegarde v štajerskem namestništvu? Kakor se poroča iz Dunaja, je odložil grof Bellegarde mesto bukovinskega državnega polanca. Povrne se spet v državno službo in kakor se poroča, še bo ta mesec poklican v štajersko namestništvo.

v Beraška vsiljivost. Iz Ptujja se poroča: Kotlar Jožef Meško iz Meretine pri Ptujju, rojen leta 1877, je beračil v Ptujju od hiše do hiše. — Nadlegoval je tudi neko kuharico, ki mu je po njegovem mnenju dala premajhno podporo; bil je tako vsiljiv proti nji, da je morala poslati po stražnika, ki jo je rešil nadležnega sleparja. — Meško, ki je sicer že večkrat predkaznovan, je izročen sodniji.

v Brambovska komisija za dopolnitev vojaških konj (remonta). Zadnje dni oktobra se je mudila v Ljutomeru in Veržuju brambovska komisija za jesensko remonto. V obeh krajih se je pripeljalo na prodaj 61 konj, vsi od kmečkih po-

sestnikov. Komisija je izbrala 15 konjev za vprego 6 konjev za ježo, med tem 2 oficirska konja. Komisija, ki se je zelo pohvalno izrekla o konjih, je pustila za konje lepo svoto 12000 kron.

v Umrl je nenadne smrti znani nemški pisatelj princ Friderik v. Schönburg-Waldenburg, ki je bil zadnji čas tudi sotrudnik tukajšnjega nemškega časopisa »Südsteirische Volksstimme«. Bil je rojen Avstrijec z Dunaja, nečak konjiškega kneza Windischgraetza in je bil tudi lastnik več gradov na Koroškem, kjer je tudi pred 2 leti še stalno bival.

V ormoškem okraju je bojda še vedno nekaj šolskih vodstev, ki uradujejo v — nemščini. To se dela deloma iz komodnosti, deloma pa iz neumljive in popolnoma nepotrebne boječnosti pred zamero v »višjih« krogih. Upamo, da se ta nedostatek kmalu odpravi, da nam ne bo treba rabiti drugih »opominov«. Za zadevo se naj pobriga tudi učiteljsko društvo v Ormožu.

Iz Žerovinc pri Ormožu. (Ogenj.) Dne 7. t. m. ob 4. uri popoldne je začelo goreti v Žerovincih pri Zemljiču, po domače Jeraču. Ker je južni veter vlekel, je zgorel tudi strešni stol sosedne, Slavinčeve hiše. Požarni brambi ivanjkovski, ki je dohitela v najkrajšem času z dvema brizgalnoma in 28 timi brambovci na lice mesta, se je posrečilo rešiti pri enem posestvu hišo in svinjske hleve, pri drugi pa škeđenj in hleve. Obvarovalo se je tudi sosedno Novakovo poslopje in ob cesti stoječa stara kovačija. Zažgali so otroci.

Samomor vseučiliške slušateljice. V ponedeljek dopoldne se je s cijankalijem zastrupila v kemičnem institutu v Gradcu slušateljica filozofije Vera Hämerle; bila je takoj mrtva. Vzrok samomora je bila žalost, ker ni prestala izpta.

Gradec, — Strasse 1, Štajersko, je na Hrvatskem. To je najnovejša iznajdba ptujskih todelnov pri pošti. Gradec, Štajersko je vendar dosti zaznačen kraj sleherniku na Sp. Štajerskem, le c. kr. pošt. uradnikom v Ptujju ne. Dne 18. okt., kateri datum ima tudi ptujski pošt. pečat, odposlalo je hranilno in posojilno društvo v Ptujju dopisnico z naslovom: Preblagorodni gospod N. N. (ime in dopisnica na razpolago) Gradec, — Strasse 1, Štajersko. A glej! Takoj zraven je natisnjen pošt. pečat Gradec z. Belovar K. V. N. 19. okt. 1910. C. kr. pošt. uradniki v Ptujju torej pošiljajo dopisnice, naslovljene v Gradec, Štajersko, na Hrvatsko, gotovo le radi tega, ker je Gradec pri Belovaru med svetom bolj poznan nego Štajersko glavno mesto. Ker mislimo, da niso c. kr. pošt. uradniki v Ptujju napravili tega iz hudobije in iz šovinizma, ampak da so ustrelili tega kozla le radi zemljepisne nevednosti, vprašamo c. kr. pošt. ravnateljstvo v Gradcu na Štajerskem dostojno, a odločno: 1. Ali hoče c. kr. pošt. ravnateljstvo v Gradcu skrbeti za to, da se ne nastavlja na slovenski zemlji uradniki, ki niso ne jezika, ne zemljepisja vešč? 2. Ali hoče c. kr. pošt. ravnateljstvo skrbeti za svoj institut vsaj v toliko, da se ne razupijejo in da ne bodo razupiti njegovi uradniki kot ignoranti v zemljepisu lastne dežele? 3. Ali hoče c. kr. pošt. ravnateljstvo v bodoče skrbeti, da se ne dostavlja poštne pošiljatve iz Ptujja v Gradcu še le čez več dni, zlasti ako so dovolj natančno naslovljene?

Iz Maribora. Velika burleska s petjem in plešom. »Krasna Lida«, ki se uprizori 13. t. m. pop. ob pol 4., obeta biti zelo dobra, če ne boljša od lanske. Baletni plesi so se na novo naštudirali in tudi za kuplete je preskrbljeno.

Požar v Bohovi pri Mariboru — težavna rešitev dveh oseb. V nedeljo zvečer je nastal požar v velikem gospodarskem poslopju posestnika Janeza Lebeja v Bohovi pri Mariboru. Ogenj so zapazili ob četrtna devet gostje v nasprotni gostilni Jakoba Grašiča, ki so takoj planili na prosto in sklicali gospodarja in druge vaščane. Gospodar sam ni slutil ničesar o nesreči, k ga je pravkar zadela. — Ljudje so pomagali, kolikor se je dalo; vsakdo je mislil najprvo na rešitev živine. V tej zmešnjavi so popolnoma pozabili, da se nahajata v živinskih hlevih tudi 2 mlada hlapca, ki sta se šele vzbudila, ko je bilo že vse okolinokoli v plamenu. Začela sta vpiti in klicati na pomoč, a nikdo jima ni mogel pomagati, ker je bilo že vse v ognju. V kratkem so došle pož. brambe iz Hoč, Razvani, Radvanj in Poberža. Slednjic se je šele po velikem trudu posrečilo izvleči oba hlapca polmrtva iz ognja. Oba rešenca, 16letni Ivan Pippenbacher in 21letni Anton Schöber, se počutita že boljše. Pripovedujeta, da že skoro nista mogla več dihati in da nič ne vesta, kako sta prišla iz ognja.

K slučaju kolere v Gradcu se poroča iz izoliranega oddelka mestne bolnišnice: Stanje majorja Stressler-ja, ki je zbolel na azijski kolero, ni neugodno, kakor izjavlja njegov zdravnik dr. Nedog. Bolnik ni več v nevarnosti in je upanje, da bo okreval. Tudi njegova mati in brat, ki sta ravnotako — vsak posebej seveda — internirana, se počutita dobro. Zanimivo je, da major Stressler niti ni slutil, da bi imel kolero, ko je došel v Gradec, ker razun lahke driske ni čutil nobenih drugih simptomov bolezni. Ako bi bolnik ne prišel iz kraja, ki je okužen, bi nikdo ne mislil na kolero, ker je slučaj sam na sebi zelo navaden.

Širite Nar. Dnevnik.

Druge slov. dežele.

v „Agro-Merkur“ v Ljubljani. „Slov. Narod“ zadnji čas v svojih poročilih o konkurzu „Agro-Merkurja“ z neverjetno nesramnostjo namiguje na posamezne osebe, hoteč tako kompromitirati celo mlado strujo v kranjski narodnonapredni stranki. Mi smo k vsemu doslej molčali, stoječ na stališču, da se naj postavno doseže, kdo je kriv poloma. Ako se bo pa to podlo namigovanje še nadaljevalo, tudi mi ne bomo molčali. Gosp. pri „Slov. Narodu“ povemo danes samo, da mi vemo o stvari več, kakor si oni mislijo, in neprijetno bi nam bilo, ako bi morali razkrivati za marsikakega „starina“ prav bridke stvari! Caveant consules!

Dnevna kronika.

Velikanski proces v Zagrebu. Pred kazenskim sodiščem v Zagrebu se je začela obravnava proti 43 kmetom in 9 kmeticam iz vasi Vidovac pri Zagrebu. Kmetje v Vidovacu so bili namreč dolgo vrsto let v posesti nekega gozda, katerega je pa leta 1908 deželna vlada reklamirala za se. Kmetje so obstajali kljub temu na starih pravicah ter so kljub prepovedi nadalje pobirali iz gozda zlasti drva. Deželna vlada je poslala v Vidovac posebno komisijo, toda kmetje so se oborožili in nastopili oboroženi proti komisiji ter jo pregnali. Tudi ponovni poskusi žandarmerije v l. 1908, aretirati voditelje tega kmečkega gibanja, so se ponesrečili. Kmetje so se tudi v teh slučajih oborožili in ko so žandarji prišli, da bi aretirali voditelje tega gibanja, so jih napadli s kamenjem, cepci, kosami in vilami. Žandarji so radi tega rabili orožje. En kmet je pri tem padel nekateri so bili smrtonosno ranjeni, mnogi pa težko. Sedaj se morajo kmetje zagovarjati pred zagrebškim kazenskim sodiščem radi hudodelstva javne nasilnosti. Zagovarjajo jih najimennitnejši hrvaški zagovorniki.

Kolera v Oseku? Deželna vlada v Zagrebu je dobila iz Oseka telegrafično obvestilo, da sta tamkaj zboleli dve osebi na sumljivih pojavih kolere. Dejčki še niso dospeli v bakteriološki zavod v svrhu preiskave.

Sokolska uniforma srbskih telovadnih društev v Bosni. Srbska telovadna društva v Bosni in Hercegovini so sklenila, zamenjati dosedanje uniforme (po vzorcu »Dušana Silnega«) s hrvaškimi sokolskimi oblekami.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Zasedanje avstrijske delegacije.

Dunaj, 9. nov. Avstrijska delegacija je nadaljevala v plenarni seji razpravo o proračunu ministerstva za zunanje zadeve. Delegat Udržal je jako energično protestiral proti očitkom, da so Čehi antimilitaristi in veleizdajalci. Po aneksiji se nahaja Avstrija bolj ko kedaj poprej pod nemškim vplivom. Govornik se zavzema za to, da se naj enako postopa z industrijo in poljedelstvom; ni res, da bi bili agrarci sovražni industrijalcem. — Avstrijska državna ideja ne more biti niti pangermanska niti panslovanska temveč ideja pravičnosti napram vsem v Avstriji prebivajočim narodom. — Govornik nadaljuje.

Seja češkega narodnega sveta.

Praga, 9. nov. Včeraj zvečer se je vršilo pod predsedstvom dr. Podlipnega zaupno posvetovanje odbornikov češkega narodnega sveta s češkimi člani narodno-politične komisije v češkem deželnem zborni. Poslanci Viškovsky, Körner in Fiedler so poročali o sporazumnih pogajanjih med Nemci in Čehi v češkem deželnem zboru.

Izgredi stavkujučih rudarjev na Angleškem.

Cardiff, 9. nov. Po poročilih iz Cardiffa so uprizorili stavkujoči rudarji v Glamorganu velikanske demonstracije, pri katerih je bilo nad 100 oseb težko ranjenih, med njimi dva časnika. Nek rudar je vrgel jednemu časnikarju kamen v glavo in ga težko ranil. Rudarji so po mestu razbili vrata in okna pri trgovinah in blago deloma pokradli deloma zmetali na ulico. Mesto izgleda tako kakor bi je obstreljali in oropali sovražniki. Nek policijski uradnik je težko ranjen; iz Cardiffa pričakujejo vojaštvo.

London, 9. nov. Sinoči so se pričeli izgredi tudi v Aberamanu in sosednjih krajih. Več trgovin je bilo oropanih in šip pobitih. Bilo je več spopadov s policijo, pri čemur je bilo mnogo ljudi ranjenih.

Za Mesino in Reggio.

Rim, 9. nov. Italijanska vlada je sklenila dati 20 milijonov lir za gradnjo hiš v Mesini in Reggio.

Kolera v Turčiji.

Carigrad, 9. nov. Včeraj ste zboleli na 2 vojnih ladijah 2 osebi na kolero. V vojnem taborišču v Tuzli je zbolelo na novo 12, umrlo 10 oseb na kolero. Kolera se silno širi tudi v Drinopolju, Rodostu, Ismidu, Trapezantu in Bagdadu.

Obstrukcija v gališkem deželnem zboru.

Lviv, 9. nov. Ko se je pričela danes v gališkem deželnem zboru znova obravnava o dež. proračunu, so tudi Rusini takoj zopet pričeli z glasno obstrukcijo.

Stanje eks-sultana Abdula Hamida.

Solun, 9. nov. Abdul Hamid je sinoči bruhal kri. Njegovo stanje se smatra za zelo resno.

Politični uboj.

Poznanj, 9. nov. Vodja napredne ljudske stranke Franka Dobrega je nekdo na ulici nevarno obstrelil na trebuhu. Napadalec, ki je storil svoj čin iz političnega sovraštva, je ušel.

Cesar Viljem v Petrogradu.

Berolin, 9. nov. Car Nikolaj je osebno povabil cesarja Viljema na obisk v Petrograd. Ta obisk se bo najbrže vršil aprila l. 1911.

Demokratska večina v severo-amerikanskem kongresu.

Novi Jork, 9. nov. Pri volitvah v kongres Združenih držav so si osvojili demokratje 24 novih mandatov in s tem večino v kongresu. Celo najintimnejši prijatelji Rooseveltovi so pri volitvah propadli.

Tržne cene.

Dunaj, 8. nov. Borza zakmetijske pridelke. Vkljub boljšim poročilom z budimpeštanske borze cene danes nespremenjene, promet mal, ogrski oves za 5 v cenejši.

Budimpešta, 8. nov. Svinjski sejm. Ogrske stare težke 140—142, mlade težke 152—155, mlade srednje 155—157, mlade lahke 162—164 v kilogram. Zaloga 26.361 komadov.

Budimpešta, 8. nov. Mast. Svinjska mast 159, namizna slanina 140.

Praga, 8. nov. Sladkor. Surovi sladkor K 2070, nova kampanja K ——. Tendence: medla, vreme lepo.

Budimpešta, 8. nov. Žitna borza. Pšenica za april K 1074, rž za april K 774, oves za april K 830, kuruza za maj K 554. Pšenice se malo ponuja in zmerno kupuje, tendence trdna, promet 20 tisoč stotov, pšenica v efektivu za 5 do 10 vin višja, ostalo nespremenjeno, termini začetkom mirni, potem se zboljšali, vreme lepo in mrzlo.

Trst, 8. nov. Sladkor. Centrifugal pilés prompt K 27½ do K 29½, za dobavo K 27¼ do K 28. Tendence medla.

Po svetu.

Skesani hudodelec. V začetku tega leta se je izvršila v vojaški blagajni 47. pešpolka v Sarajevu predrzna tatvina. Nadporočnik Benjamin Pachany je s pomočjo ponarejenega službenega lista izval bil nadpolkovniku Josipu Blumu bataljonsko blagajno, češ, da jo mora nekaj popraviti. Nadporočnik pa je blagajno s silo odprl, pobral denar ter pobegnil. Od nekega srbskega dijakarja se je preskrbel potrebne papirje, s katerimi se je dalj časa potikal po Srbiji. Iz Srbije je šel Pachany v Pariz, kjer je dobil službo pri neki banki. Službo pa je kmalu izgubil, vsled česar se je vrnil v Avstrijo ter se sam javil vojaški oblasti. Te dni so Pachanyja prepeljali v garnizijski zapor v Sarajevu.

Grozovita scena v bolnišnici usmiljenih bratov v Zagrebu. V četrtek se je odigrala v oddelku za umobolne v bolnišnici usmiljenih bratov v Zagrebu strašna scena. Zelo nevaren bolnik je nena doma zbesnel in v svoji besnosti napadel druge bolnike v isti sobi, da so mu morali nadeti prisilni jopič. Medtem ko je bolniški strežnik imel opravke pri drugem bolniku, je skočil nek blaznik proti zbesnelemu ter mu odgriznil nos. Zvezani umobolnik se seveda ni mogel braniti. Dva strežnika sta komaj odstranila besnega napadalca, ki se je takorekoč zajedel z zobmi v zvezanega. Drugi dan je umrl ugriznjeni bolnik. Zdravniki so konstatirali, da umobolnik ni umrl vsled ugriza, ampak od kapi zadet.

Umrli je vpožojeni podadmiral avstr. vojne mornarice Karl pl. Köppel, ki se je bojeval l. 1866. pod Tegetthofom pri Visu. Rojen je bil l. 1845 v Kopru.

Zakaj so zaprli bivšega diktatorja Franca. Sodnijsko preganjanje bivšega diktatorja Franca na Portugalskem ni v nikakršni zvezi z vlado. Gre za popolnoma privatno zadevo. Franco je pustil v začetku leta 1908, ko je še smel pod ubitim kraljem delati, kar je hotel, vreči po nedolžnem v ječo nekega političnega nasprotnika. Po tamkajšnjih postavah pa sme vsak Portugalac zahtevati, da se zapre oni, ki je storil dotičniku kako krivico, dokler se stvar pred sodiščem ne reši. Franco se bo moral zagovarjati radi zlorabe uradne oblasti.

Na debelo!

Priporoča se

Na drobno!

edina narodna trgovina

galanterijskega, norimberškega in modnega blaga, kakor tudi nagrobnih vencev ter igrač

Celje Prica & Kramar Celje

Graška in Krožna ulica.

511 35-19

amo pristne z zvezdn o
znamko

Pristne ruske galoše

,zvezdna znamka'

so najboljše. Tovarna „Prowodnik“
Riga, jamči za trpežnost.

Dobliva se v vseh tovrstnih trgovinah.

575 10-3

Najceneje in najbolje učinkujoče odvajalno sredstvo!

FILIP NEUSTEINOVE

sladke čistilne kroglice (Neusteinove Elizabetine kroglice) ::

Te kroglice nimajo v sebi nobene škodljive tvarine in so v vsakem oziru boljše ko vsi enaki preparati. Z največjim uspehom se rabijo pri boleznih v trebuhu, čistijo kri, niso nobeno zdravilo, pa boljše in čisto neškodljive, da se lahko rabijo pri

zaprtju

598 30-2

v črevesih, gotovem viru največ bolezn. Ker so sladke, jih imajo radi zlasti otroci. Škatlja s 15 kroglicami stane 30 vinarjev; zavitek z 8 škatljami, s 120 kroglicami stane samo 2 K; pri predpošiljavi 2 K 45 v franko.

Svarilo! Pred ponarejanjem svarimo! Zahtevajte Filip Neusteinove čistilne kroglice, ki so samo tedaj prave, ako niso vsaka škatlja in navodilo našo protokoliirano varstveno znamko v črno-rdečem tisku „Heil Leopold“ in podpis Filip Neustein, lekarna. Naši po trgovskem sodišču zavarovani zavitki morajo nositi našo trdko.

Filip Neusteinova lekarna „k svetemu Leopoldu“ Dunaj I., Plankengasse 6.

Škoda vsled železničarskega štrajka na Francoskem znaša vsled manjših dohodkov pri posameznih železnicah 3 in pol milijona frankov. Toliko škode imajo samo železnice, koliko je imajo industrijalci, kmetje in trgovci, je nepreračunljivo. In koliko stroškov so imeli štrajkovci sami, se še tudi ne ve.

v Hude šivilje. Pariškim šiviljam so sledile šivilje v Chicagu: ustavile so delo ter začele demonstrirati za boljšo plačo. Te dni so napravile čikaške šivilje skoro cel punt. Priti je morala policija na konjih, ki je z orožjem v roki razganjala množico štrajkajočih šivilj in njihovih prijateljic. Mnogo oseb je bilo aretiranih. Med aretiranimi so tudi gospe iz bogatejših krogov, ki so se pripeljale z avtomobili, da pomorejo šiviljam do uspeha.

Nikdar več

ne menjam mila, odkar uporabljam Bergmannovo Steckenpferd - lilijino mlečno milo (znamka Steckenpferd) od Bergmann & Co. v Tešnju na Labi, da to milo, ki edino najbolj učinkuje vsa medicinska mila proti solnčnim pegam, kakor tudi neguje lepo, mehko in nežno polt. Komad stane 80 vin., dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah. 120 40-89

Potrtem srcem naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da je naš dragi oče, stari oče, soprog, gospod

Jakob Zdolšek

veleposestnik v Okrogu, občinski odbornik na Ponikvi, član okr. odbora in okr. šolskega sveta v Šmarju itd.

danes, 8. novembra 1910, ob 8. uri zvečer, v 61. letu starosti mirno v Gospodu zaspal. Truplo predragega rajnega se prenese v petek ob pol 9. uri dopoldne v sprevedu iz hiše žalosti v Okrogu v župno cerkev na Ponikvi, kjer bode ob 10. uri maša-zadušnica in potem spreved na pokopališče.

Okrog-Ponikva ob juž. žel., dne 8. novembra 1910.

Rodbine:

Zdolšek - Pinter. Zdolšek - Šuc. Zdolšek - Anderburg.

Brez posebnih naznanil.

Zahvala.

Vsem udeležnikom, ki so ob priliki smrti gospoda c. kr. šolskega svetnika

Ivana Krušič-a

vpok. profesorja veronauka v Celju

izrazili svoje sočutje, izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo.

Najsrečnejše se zahvaljujemo čč. duhovščini, ki se je v izredno obilnem številu udeležila mrtvaškega opravila in pogreba, zlasti gosp. opatu Francu Ogradi-ju za vodstvo istega.

Srčno zahvalo izrekamo nadalje ravnateljstvu višje gimnazije v Celju in samostojnih gimnazijskih razredov za udeležbo profesorskega zbora z dijaštvom vred ter za krasen venec profesorskega objekta višje gimnazije.

Hvala zastopnikom c. kr. okrajnega glavarstva in drugih uradov, slavnemu učiteljskemu zboru okoliške šole, vsem p. n. meščanom celjskim ter znancem od blizu in daleč.

Srčno se zahvaljujemo občinskemu zastopu okolice celjske za podaritev krasnega venca, slavni celjski čitalnici, združenemu pevskega zboru pod vodstvom g. Bervarja, čč. šolskim sestram itd.

Žalujoči sorodniki.

CELJE, dne 9. novembra 1910.

Pošne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno talaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

'LASTNI DOM'

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure
dopoldne.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

pet od sto (5%)